

gjennem Kirkeministeren til Kongens Afgjørelse." Denne Sætning kan jeg ikke gaae ind paa, da jeg ikke kan gaae ind paa saaledes at underordne Kirken Staten, trælbinde Kirken under Statens Myndighed, og jeg kan saameget mindre gjøre det, som Sagen skal indstilles gennem Kirkeministeren; jeg for mit Vedkommende hverken kan eller vil, ved dette eller nogetshelst andet Lovforslag, bidrage det Allerringeste til at slaae Kirkeministeren fast. Kirkeministeren er et Væsen, om hvem jeg gjentagne Gange har erklæret, hvad jeg i dette Dieblit maa gjentage, at han i mine Dine ikke alene er et aldeles unyttigt, men et absolut skadeligt Væsen. Jeg skjæner ganske vist imellem Kirkeministerinstitutionen og den enkelte Kirkeminister, det er aldrig faldet mig ind, at enhver Kirkeminister skulde være skadelig, tværtimod har jo en Kirkeminister løst os Sognebaandet, ophævet baade Daabstvangen og Tvangsbaaben, og jeg mener, at saalænge man mindes dette, maa man ogsaa være den Kirkeminister, som har gjort det, taknemlig; men jeg gjentager det, det er selve Kirkeministerinstitutionen, der efter min Overbeviisning ikke alene er fuldstændig unyttig, men absolut skadelig. Den, til hvem man i ethvert Fald maatte henvende sig, naar man overhovedet skulde henvende sig til Nogen om denne Sag, skulde ikke være Kirkeministeren, men Justitsministeren, den Æneste af Ministeriets Medlemmer, der efter min Opfattelse kan eller bør have med saadanne Ting at gjøre, den Æneste, der kan og skal eftersee, at der ikke i Kirken eller Kirkerne læres Noget, der strider imod Sædelighed og den offentlige Orden, en Betingelse, som i Grundloven er givet for Troesfrihed. — Men, vil man maastee spørge, hvilken Forskjel er der da paa, om dette bliver underlagt Justitsministeren eller Kirkeministeren? Jeg skal da først gjøre opmærksom paa, at der intetsteds staaer firevet, enten at Kirkeministeren skal bekjende sig til Folketirken, eller at han skal have den mindste Forstand paa, hvad der tjener til Folketirkens Lære, ligesom jeg ogsaa troer, at man baade her og andet Steds har havt Kirkeministre, i hvis Hænder man nødig vilde eller skulde nedlægge en saadan Magt og Myndighed; men noget ganske

Andet er det med Justitsministeren, der ifølge sin Stilling ikke er opfordret til at betragte Sagen særligt fra et Bekjendelsesstandpunkt og tage Hensyn til, hvorvidt en Mand, om hvis Indvielse der maatte være Tale, mere maatte fjerne sig eller mere nærme sig den Bekjendelse, som den enkelte Kirkeminister maatte ønske med al sin Magt og Myndighed at fremme og hævede. Vil man desuagtet virkelig have, at en saadan Sag skal indstilles til Kirkeministeren, saa maa jo dog Betydningen deraf være, at Kirkeministeren kan paalægge en Biskop, der nægter at meddele Vedkommende Indvielse, at gjøre dette. Jeg vil nu for det Første gjøre Dem, mine Herrer, opmærksom paa, at det staaer til vedkommende Kandidat at vælge, hvilken af Folketirkens Biskopper han vil henvende sig til, og naar ikke engang den, som han selv har ønsket at henvende sig til, vil meddele ham Indvielse, og da sandsynligviis heller ikke Nogen af de andre, saa er der al Grund til at troe, at han ikke, idetmindste ikke i dette Dieblit, bør have den præstelige Indvielse; men hvad enten dette nu er Tilfældet eller ikke, saa skulde man dog ikke paalægge Kirkens øverste Myndighed, Biskoppen, at indvie En, som han ifølge sin Samvittighed ikke kan meddele denne Indvielse. Vil man paalægge Nogen f. Ex. at meddele en Thy eller Bedrager Myndighed til at forestaae verdslige Formuer og Midler? Dersom man anseer det for ugjærligt at paalægge Nogen, at han skal overdrage verdslige Midler og Formuer til En, som han er overbeviist om, jeg vil ikke engang sige er en Thy eller Bedrager, men er ude af Stand til at forvalte disse Formuer og Midler paa den rette Maade, dersom man ikke vil give et saadant Paalæg, hvorledes vil man da kunne give Biskoppen det Paalæg, at han skal meddele den præstelige Indvielse til en Mand, der efter hans inderste Overbeviisning vil misbruge denne Indvielse. Som en Følge heraf er det klart for mig, at det maa afhænge af Biskoppen selv, om han kan og vil meddele en saadan Indvielse, og kan han det ikke, saa taler man ikke i Frihedens Navn, naar man vil paalægge ham at handle imod sin Samvittighed, og derfor maa jeg paa det Bestemteste